Lietas Nr. C33337013
Lietas arhīva Nr. C-0362-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Saldū, 2014. gada 11.septembrī

Saldus rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese S.Ozola,

ar tiesas sēdes sekretāri I.Āboliņu,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 20.martā prasītāja cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 8.martā starp Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fondu un atbildētāju /pers. A/ un /pers. C/ kā solidāriem aizņēmējiem tika noslēgts Aizdevuma līgums (ar hipotēku) Nr.31R-0720, saskaņā ar kuru tika piešķirts aizdevums EUR 92 310 apmērā, kas atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas maiņas kursam (1 EUR = 0, 702804 Ls) ir Ls 64876. Aizdevuma mērķis – nekustamajā īpašumā veikto ieguldījumu refinansēšana un komisijas naudas par aizdevuma apkalpošanu segšana. Aizdevums tika nodrošināts ar /pers. C/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra nr./numurs A/, hipotēku. 2007.gada 17.aprīlī starp Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fondu un prasītāju tika noslēgts prasījumu cesijas līgums Nr.23-E, saskaņā ar kuru visi un jebkuri prasījumi, kas izriet no Aizdevuma līguma tika nodoti prasītājai.

2009.gada 23.decembrī prasītāja iesniedza Rīgas rajona tiesā pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildi, tai skaitā norādot atbildētājas /pers. A/ un /pers. C/ kopēju parādu, kurš uz pieteikuma iesniegšanas dienu sastādīja EUR 94 643, 03 jeb Ls 66 515,50 apmērā, kas sastāv no pamatsummas EUR 90 715,03 jeb Ls 63 754,89, kavētiem procentiem par aizdevuma izmantošanu - EUR 2121,19 jeb Ls l490,78, līgumsoda – EUR 1806,81 jeb Ls 1269, 83. Savā pieteikumā prasītāja bija kļūdaini norādījusi kopējo saistību apmēru Ls 66656, 06. Atbildētājas kopējās saistības ir Ls 66 515,50.

2010.gada 27.janvārī Rīgas rajona tiesa ar lēmumu Nr.3-12/6950 apmierināja prasītājas pieteikumu, nododot bezstrīdus piespiedu izpildei atbildētājas /pers. A/ un /pers. C/ saistības Ls 66 656,06 apmērā, piedziņu vēršot uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, kā arī piedzenot tiesāšanas izdevumus Ls 205 apmērā. Prasītāja norāda, ka arī tiesas lēmumā kļūdaini ir norādīta kopējā piedzenama summa Ls 66656,06 nevis Ls 66515,50.

2010.gada 15.februārī starp prasītāju, atbildētāju un /pers. C/ tika noslēgta Vienošanās Nr.31R-0720 par parāda samaksas kārtību. Ņemot vērā to, ka maksājumi netika veikti savlaicīgi, tiesas lēmums tika nodots izpildei zv. tiesu izpildītājam Kalvim Dūrītim. 2010.gada 8.oktobrī zv. tiesu izpildītājs K.Dūrītis pieņēma lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu sakarā ar /pers. C/ nāvi.

2012.gada 31 .jūlijā zv. notāre Ilona Ķibilde sastādīja aktu par mantojuma lietas izbeigšanu, saskaņā ar kuru mantojums, kas sastāv no nekustamā īpašuma /adrese/, piekrīt valstij. Nekustamā īpašuma Zemesgrāmatas nodalījumā kā īpašnieks joprojām skaitās mirusī persona /pers. C/.

Prasītāja norāda uz tiesu praksi – Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 9.janvāra lēmumu lietā Nr. SPC-2, kā arī nesakārtotību saistībā ar bezmantinieka mantas pārņemšanu valsts uzskaitē, prasītāja nevar realizēt esošo tiesas lēmumu bezstrīdus kārtībā vai realizēt ieķīlāto nekustamo īpašumu. Prasītāja uzsver, ka /pers. A/ ar Aizdevuma līguma parakstīšanu ir uzņēmusies būt solidāri atbildīga par tā izpildi, līdz ar ko, pamatojoties uz Civillikuma 1683.pantu, prasītāja prasa saistību izpildījumu no atbildētājas.

Prasītāja norāda, ka, saskaņā ar parāda aprēķinu, atbildētājas kopējais atlikušais parāds ir (Ls 66 515,50 + Ls 205) - Ls 863,68 = Ls 65 856,82.

Prasības pieteikumā, pamatojoties uz Civillikuma 1683., 1760. panta pamata lūgts tiesu piedzīt no atbildētājas /pers. A/ par labu AS „SEB Banka" parādu Ls 65 856,82 apmērā un tiesas izdevumus, atzīt AS „SEB banka" tiesības saņemt likumiskus 6 % gadā no aizdevuma pamatsummas, sākot no tiesas nolēmuma stāšanās spēkā un līdz nolēmuma izpildei.

2013.gada 19.aprīlī atbildētāja /pers. A/ iesniegusi tiesai paskaidrojumus, kuros atbildētāja norāda, ka prasītājas iesniegto prasību neatzīst un uzskatu par nepamatotu, jo prasītāja 2009.gada 23. decembrī jau bija iesniegusi prasības pieteikumu Rīgas rajona tiesā uz šiem pašiem apstākļiem un Rīgas rajona tiesa ar 2010.gada 27.janvāra lēmumu Nr.3- 1 2/6950 apmierināja tās prasību un nodeva bezstrīdus piespiedu izpildei atbildētājas un /pers. C/ parāda saistības. Kā pareizi norādījusi prasītāja 2010.gada 8.oktobrī zv. tiesu izpildītājs K. Dūrītis pieņēma lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu sakarā ar /pers. C/ nāvi. Prasītājas argumenti par to, ka nesakārtotības dēļ saistībā ar bezmantinieka mantas pārņemšanu valsts uzskaitē tā nevar realizēt spēkā esošo tiesas lēmumu un realizēt ķīlu lai apmierinātu savu prasījumu, nav pamatoti, jo tā nav iesniegusi nekādus pierādījumus tam, ka valsts nepārņems savā īpašumā ieķīlāto īpašumu un tās prasības netiks apmierinātas. Turklāt, prasības pieteikumā ir sniegta atsauce uz Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 9.janvāra lēmumu Nr.SPC -2, kas vispār neattiecas uz aprakstīto gadījumu. Ņemot vērā, ka nekustamais īpašums uz ko vēršama piedziņa ir atzīstams par bezmantinieka mantu, uz to attiecas 2013.gada 17.janvārī pieņemtie grozījumi Civillikumā - 416.panta otrā daļa, valsts atzīst parādus, kuri nodrošināti ar hipotēku vai komercķīlu, kā arī tos parādus, kuri pieteikti kā kreditoru pretenzijas mantojuma lietā zvērinātam notāram uzaicinājumā (sludinājumā par mantojuma atklāšanos) norādītajā termiņā un ietverti publiskā aktā vai saistībā, kas atzīta ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu. Ņemot vērā, ka šīs izmaiņas stāsies spēkā šī gada 1.jūlijā, kā arī to, ka prasītāja savā prasības pieteikumā nav iesniegusi pamatotus pierādījumus tam, ka piedziņa nav iespējama, gadījumā, ja tiesa apmierinās prasītājas pieteikumu, radīsies situācija, strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata, kura jau ir likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, būs vēl viens tiesas spriedums, tādēļ atbildētāja, ņemot vērā augstāk minēto, uzskata, ka prasības pieteikums ir nepamatots un ir noraidāms.

Prasītājas AS „SEB banka" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesā saņemts prasītājas iesniegums, kurā lūdz tiesu izskatīt prasību bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes, norādīts, ka uztur

prasību daļēji EUR 4 6118,72 apmērā, lūdz piedzīt tiesas izdevumus un atzīt AS „SEB banka" tiesības saņemt likumiskus 6 % gadā no aizdevuma pamatsummas, sākot no tiesas nolēmuma stāšanās spēkā un līdz nolēmuma izpildei, prasības pieteikumam lūgusi pievienot dokumentus, kas apliecina prasības summas samazinājumu un parāda aprēķinu.

Atbildētāja/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas dokumentus un pavēstes uz atbildētājas prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētājas deklarētā dzīvesvieta. Ņemot vērā to, ka tiesas dokumenti atbildētājai tika piegādāti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, tad ievērojot Civilprocesa likuma 56^1.pantā ietverto prezumpciju par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu, uzskatāms, ka atbildētājai tiesas dokumenti ir izsniegti. Par neierašanās iemesliem atbildētāja tiesu rakstiski nav informējusi, tiesai nav zināmi atbildētājas neierašanās iemesli.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu, tiesa nolēma izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja un atbildētājas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2007.gada 8.martā starp ASV bezpeļņas sabiedrību „Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fonds", /pers. A/ un /pers. C/ kā solidāriem aizņēmējiem noslēgts aizdevuma līgums (ar hipotēku) Nr.31R-0720 par aizdevuma EUR 92 310 jeb Ls 64876 apmērā piešķiršanu aizņēmējām. Saskaņā ar līguma 4.1.punktu, aizņēmējs par aizdevuma izmantošanu maksā procentus, kas tiek aprēķināti no aizdevuma pamatsummas līdz brīdim, kad aizdevuma pamatsumma ir pilnībā atmaksāta aizdevējam. Saskaņā ar aizdevuma līguma 6.1.punktu, ja aizdevējs saņem aizdevuma maksājumu vairāk kā 14 kalendārās dienas, bet mazāk kā 30 kalendārās dienas pēc noteiktā termiņa, aizņēmējs papildus šajā līgumā noteiktajam aizdevuma maksājumam maksā līgumsodu EUR 25 apmērā. Saskaņā ar aizdevuma līguma 6.2.punktu, ja aizdevējs nesaņem aizdevuma maksājumu 30 kalendāro dienu laikā pēc noteiktā termiņa, aizņēmējs papildus šajā līgumā noteiktajiem aizdevuma maksājumiem maksā līgumsodu, kas tiek aprēķināts, aizdevuma pamatsummai piemērojot nokavējuma procentu likmi. Nokavējuma procentu likme tiek noteikta par 5 % vairāk nekā aizdevuma līguma 4.daļā paredzētā mainīgā procentu likme nokavējuma brīdī (lietas 8.-13.lapa).

No līguma 1.11.punkta redzams, ka uz nekustamo īpašumu – /adrese/, kadastra nr./numurs A/, nostiprinātās hipotēkas summa ir EUR 101 541 jeb Ls 71 363 (lietas 8.lapa).

2007.gada 17.aprīlī starp Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fondu un prasītāju tika noslēgts prasījumu cesijas līgums Nr.23-E. No lietas materiāliem pievienotā 2007.gada 17.aprīļa cesijas līguma Nr.23 - E redzams, ka ASV bezpeļņas korporācija „Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fonds" nodevusi AS „SEB banka" prasījuma tiesības pret parādniecēm /pers. C/ un /pers. A/ saskaņā ar aizdevuma līgumu ar hipotēku (lietas 17.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3. punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1798.pantu par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami, un nedroši.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt Civillikuma 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu vai arī pēc parašas. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1662.pantu nokavējums uzliek parādniekam pienākumu pilnā apmērā atlīdzināt kreditoram visus zaudējumus.

Atbildētāja no aizdevuma līguma izrietošās saistības nav pildījusi pienācīgi, tādēļ prasītāja vērsusies tiesā ar pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu. Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2010.gada 27.janvāra lēmumu lietā Nr.3-12/6950 nolemts pakļaut bezstrīdus piespiedu izpildīšanai /pers. C/ un /pers. A/ saistību pēc 2007.gada 8.marta Aizdevuma līguma (ar hipotēku) Nr.31R-0720, kas noslēgts starp solidāriem aizņēmējiem /pers. C/ un /pers. A/ un ASV bezpeļņas sabiedrību „Baltijas – Amerikas uzņēmējdarbības fonds, par hipotēkas nodibināšanu uz nekustamo īpašumu /adrese/, Rīgas rajons, Latvijā, kadastra Nr. /numurs A/, aizdevuma pamatsummas Ls 63 754,89, nokavēto procentu Ls 1 490,78, līgumsoda 1 269,83 samaksai par labu AS „SEB banka", vēršot piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, piedzīt no /pers. C/ un /pers. A/ par labu AS „SEB banka" tiesas izdevumus Ls 205 (lietas 19.-20.lapa). Minētais lēmums Civilprocesa likuma 406.panta kārtībā nav ticis apstrīdēts.

2010.gada 8.oktobrī zv. tiesu izpildītājs Kalvis Dūrītis pieņēmis lēmumu par izpildu lietvedības izbeigšanu attiecībā uz Rīgas rajona tiesas 2010.gada 27.janvāra lēmuma Nr.3-12/6950 par Ls 66 861,06 piedziņu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "SEB banka" izpildi, sakarā ar /pers. C/ nāvi (lietas 22.lapa).

Lietā atrodas zvērinātas notāres Ilonas Ķibildes Akts par mantojuma lietas izbeigšanu sakarā ar parādnieces /pers. C/ nāvi 2010.gada 8.septembrī, jo sakarā ar mantojuma atklāšanos publikācijā noteiktajā termiņā mantinieki nav ieradušies, saskaņā ar ko iestājušās Civillikuma 416.pantā sekas – manta piekrīt valstij. Mantojuma lietā ir iesniegta AS "SEB banka" kā kreditora pretenzija par EUR 66 861,06 (lietas 23.lapa).

Ieķīlātais nekustamais īpašums /adrese/, Rīgas rajons, kadastra Nr./numurs A/, pārdots izsolē, ko apstiprina Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 10.jūnija lēmums zv. tiesu izpildītājas Ilutas Brokas pieteikumā par izsoles akta apstiprināšanu uz ieguvējas vārdu ar kreditoru AS "SEB banka" (lietas 47.lapa).

Saskaņā ar 2014.gada 14.jūlija Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.82 zvērinātas tiesu izpildītājas Ilutas Brokas aprēķina Nr.00200/082/2014-APR redzams, ka prasītājai par labu ieķīlātā nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, kadastra nr./numurs A/, izsoles rezultātā atgūti EUR 52 235.

Civillikuma 1330.pants noteic, ja ieķīlāto lietu pārdodot ienāk tāda summa, kuras nepietiek ķīlas ņēmējam pilnīgam apmierinājumam, tad viņam paliek tiesība prasīt no parādnieka kā parāda atlikuma, tā arī pārdošanai taisīto nepieciešamo izdevumu samaksu. Līdz ar to prasītājai ir tiesības celt tiesā prasību atlikušās parāda summas piedziņai pēc 2007.gada 8.marta Aizdevuma līguma Nr.31R-0720 (ar hipotēku).

Ar lietas materiāliem pievienoto zvērināta tiesu izpildītāja aprēķinu Nr.00200/082/2014- APR apstiprinās sprieduma izpildes izdevumu apmērs. No minētā aprēķina izriet, ka prasītājai par labu ieķīlātā nekustamā īpašuma izsoles rezultātā atgūti EUR 52 235, no kuras summa EUR 4647,91 apmērā novirzīta sprieduma izpildes izdevumu dzēšanai un tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanai, savukārt EUR 47 587,09 kā daļa no parāda atlīdzināta prasītājai.

No prasītājai labprātīgi samaksātā parāda summas EUR 1228,91 un nekustamā īpašuma /adrese/, Rīgas rajons, Latvijā, kadastra Nr. /numurs A/. pārdošanas rezultātā iegūtos naudas līdzekļus EUR 47 587,09 prasītāja novirzījusi tiesas izdevumu EUR 291,69 (Ls 205) samaksai, EUR 2121,19 (Ls 1490,78) aizdevuma procentu dzēšanai, EUR 1806,81 (Ls 1269,83) līgumsoda dzēšanai, līdz ar to neatmaksātā parāda summa ir EUR 46 118,72 pamatparāds, kurš ir piedzenams no atbildētājas /pers. A/ par labu prasītājai AS "SEB banka".

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

Prasītāja savu prasījuma summu ir pamatojusi ar pievienotajiem rakstveida pierādījumiem un tiesai nav pamata tos apšaubīt.

Tiesa uzskata par nepamatotiem atbildētājas /pers. A/ iebildumus, jo izpildu tiesvedība attiecībā uz Rīgas rajona tiesas 2010.gada 27.janvāra lēmuma Nr.3-12/6950 par Ls 66 861,06 piedziņu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "SEB banka" ir izbeigta. Sakarā ar ieķīlātā nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra nr./numurs A/, pārdošanu, izsoles rezultātā atgūti EUR 52 235 līdzekļi pēc tiesu izpildītāja amata atlīdzības ieturēšanas ir novirzīti parāda atmaksai.

Pamatojoties uz minēto, prasība par parāda piedziņu ir apmierināma un no atbildētājas /pers. A/ par labu prasītājai ir piedzenams galvenais parāds EUR 46 118,72 (Ls 32 412,42) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. No atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi EUR 1489,57 – valsts nodeva EUR 1484,87 proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 .

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta noteikumiem, lietas izskatīšanas gaitā radušies izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem EUR 6,22, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu piedzenami valsts labā no /pers. A/.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

AS ”SEB banka” prasību pret /pers. A/ apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods: /personas kods/, par labu AS „SEB Banka" reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, galveno parādu EUR 46 118,72 (četrdesmit seši tūkstoši viens simts astoņpadsmit *euro* 72 centi) un tiesas izdevumus EUR 1489,57 (viens tūkstotis četri simti astoņdesmit deviņi *euro* 57 centi).

Noteikt AS „SEB banka” tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt nokavējuma procentus 6 % (seši procenti) gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods: /personas kods/, valsts labā nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,22 (seši *euro* 22 centi), kuri iemaksājami (kvīts par apmaksu iesniedzama Saldus rajona tiesas kancelejā) – saņēmējs: Tiesu administrācija, Konta Nr.LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase Kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (lieta Nr. C-0362-14/2).

Noteikt /pers. A/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.